

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Adhortatio ad medicos, vt sua arte & peritia vtantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

I X.
Matth. 25. 25.

S. Chrysoft.
hom. 12. ad
pop.

Luc. 11. 33.

Restat ut medicos alloquamur, seu doctos & multa experientia excultos, seu ineptos. Docti monendi sunt, ne talentum abscondant, quod à Domino acceperunt. Quibusdam satis est scire: itaque aut ignavia nolunt alijs succurrere; aut invidia; aut odio: quia jam alios consultos fuisse medicos intellexerunt, aut insatiabili quadam auaritia, quia ægrotorum eos paupertas deterret; aut aliam atque aliam semper inuenit liuor diaboli causam. His S. Chrysostomus est opponendus, cuius ista sunt. *Ab ape discite charitatem, etenim illa, non sicut aranea, sibi ipsi tantummodo laborat, agit enim, quod homini Christiano proprium est, non sua querere, sed qua sunt aliorum: sicut igitur illa circumuolat omnia prata, ut promptam alteri præparet mensam; sic tu homo, sine pecunias congreges, in alios extraneos expende, siue doctrina uerba habeas, ne defodias, sed apponas indigentibus in medium; siue artem, experientiam aut medicinam, aut aliud peculiare habeas, indigentibus laborum tuorum utilis fias. Non cernis quòd propterea animal gloriosissimum est apis, non quia laborat, sed quia alijs laborat? Aranea quidem laborat, & fatigatur, & tenues per partes extendit texturas omnem mulierum sapientiam excedentes, sed est ignobile animal, quoniam opus eius nobis nullatenus est utile. Tales sunt sibi laborantes, & se defatigantes. Quid enim proderit medico, qui nocturna diurnaque manu Hippocratem, Galenum, Celsum, Auicennam similesque Machaones versat, & neminem sanat? Præcipuus medicinæ finis est, non scire, sed facere. Ad quid scis, si non facis? Utilitati, non curiositati creata est medicina. Quanti faceremus solem, si lucem in se refoberet, nec in terras refunderet? Quid de luna diceremus, si non uellet alijs splendere? Ad quid nubes sine imbre? agri sine messe? prata sine gramine? horti sine flore? arbores sine autumnitate? Ad praxin artes datæ sunt. Omnis cognitio lux est. Nemo lucernam accendit, & in abscondito ponit, neque sub modio, sed supra candelabrum, ut qui ingrediuntur, lumen uideant. Accendit Deus in multis magnum scientiæ atque experientiæ lumen, cur illud in abscondito ponunt? Nimirum piget adire ægros; fastidiosum est consuli, & fatigari? O ignaue, quid præmij à Dno expectas, si non laboras? Nemo sibi natus est tantum. Si tibi nemo succurreret, quàm multis rebus indigeres?*

At times, ne ars tua alijs innotescat? invidia igitur apud te plus valet, quam charitas. Si sic tecum actum esset, numquam profecto tu artem hanc didicisses. Nemo enim tibi dixisset, si te discere noluisset. At odisti infirmum? Si ille te quoque odit, parum efficies. Nam, Seneca teste, *nihil magis agris prodest, quam ab eo curari, a quo volunt;* nec quidquam ita nocet, ac malè affectum esse erga medicum, suspecta enim tunc est etiam omnis medicina. Quòd si ille, quem tu odisti, te diligit, iam te longè est melior, & hoc ipso dignus, vt eum cures, qui, si posset, te in simili necessitate constitutum, ex animo curaret. Denique, ó capricorne, qui non vis curare, nisi quos soles amare, existimásne, ad te non pertinere illud Domini præceptum: *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos?* At merces deest operi tuo? Pauper est, ad quem vocaris, non habet, quod refundat? Ad diuitem curris, equitas, volas. Itáne seruilis es? ita auarus? ita omnia vendis? ita solam mercedem in rebus tuis spectas? Forstán & speras, vt diues infirmus te heredem scribat? At nescis, sciri illud dictum: *Malè secum agit ager, qui medicum heredem facit?* Nescis, alibi longè ampliorem sperari posse hæreditatem? Quid igitur? an putas Deo nullam esse mercedem, quam tibi, pro charitate tua, refundat? Crede mihi, si duos ægros habebas, vnum diuitem, qui tibi decem auri talenta (& quis id facit?) offerat, & alterum pauperem, qui protestetur, se ne terantium quidem in oculis habere, libentiùs promptiusque tibi pauper, quam diues est adeundus. Hoc enim pacto centies, immò milies plus mereberis. Quanti enim æstimas cælum? Quo intuitu etiam nullum corporis aut contagionis periculum est recusandum. Hieron medicum tum demum ægroti amicum esse dicebat, cum in extrema necessitate se diligentissimum ostendit. Immo non ægri tantùm, sed etiam Dei se amicum ostendit. Quo pacto Paulus II. Pontifex, teste Platina, adhuc Cardinalis, tantæ humanitatis fuit, vt in ægritudinibus curiales ipsos, qui aliquo in pretio erant, inuiseret, & quibusdam remedijs adhibitis, eos ad valetudinem adhortaretur. Semper enim domi habebat vnguenta Venetijs auecta, oleum, theriacam, & cetera id genus, quæ ad curandam valetudinem valent. Quin & Galenus

Senec. lib. 4.
controu. 5.

Matth. 5. 44.

Anton. in
Melis. p. 3.
ser. 56.

Gefner. in
vita eius.

Pergamenus medicus mirificam, etiam apud mortales, gloriam est consecutus. Maximè enim sibi plebis & tenuioris fortunæ hominum animos conciliauit, quòd medicamentis simplicibus vulgaribusque, & paratu facilibus plurimùm vtens, & recta victus ratione, sine pharmacis, vbi id fieri poterat, curans, eorum, quos suscipiebat, facultates minimè opprimeret, contrà quàm faciunt plurimi nostra ætate medici. Quin etiam vt meliori fide, ac sumptu minore medicamenta haberet composita, suis manibus plerumque confecta officiosissimè ægris administrabat: in egenos interim non exiguam suarum facultatum portionem erogans, artemque ipsam, non auaritia ductus, aut quapiam cupiditate, sed propter solam virtutem piè simul & religiosè exercens. Ægros moribus placidissimis ira exhilarabat, vt vel solo sermone eos videretur restituere.

X.

Sed doctis sat est dictum. Indocti verbis etiam prolixè verberati vix sapient. Hi in contrarium sunt monendi, ne se propinent morbis sanandis, quos ignorant; plusque audeant polliceri, quàm sperent se præsitiuros. Nicocles, cum malus quidam medicus diceret, se magnam habere potestatem: *Quid ni,* inquebat, *ista dicere liceat, qui tam multos impune sustuleris?* Quade causa etiam, *Medicos felices nominabat, quoniam successus quidem illorum sol intuetur, errores autem tellus operit.* Diogenes profectò videns quemdam medendi artem iam profitentem, qui priùs fuerat palæstrites, sed ignauus, dixit illi: *An eos, qui te hactenus deiecerunt, nunc vicissim deicies?* Deiecit luctator, quem superat: & deiecit medicus, quos in lectum coniecit, aut etiam in sepulchrum. Inter tales medicos & vespillones, nullum est discrimen. Vtrique enim sepeliunt. Sed maiore pretio illi; enimuerò etiam maiore damno. Vespillones sepeliunt eos, qui sepeliendi sunt; medici illos; qui viribus restituendi, ne sepeliantur. Hinc prudentes viri sedulò attendunt, ne cuius vitam credant. Medicus quidam, teste Plutarcho, inuisebat Pausaniam, dicebatque: *Nihil habes mali.* cui Pausanias respondit: *Non enim te medico vtor.* Hoc ipsum, quòd nihil haberet mali, adèd non acceptum ferebat medicis, vt eos solos iudicaret prospera esse valetudine, qui medicis non vterentur. Id vt perpetuò verum

Max. ferm. 50.
Ant. ferm. 56.
part. 1.

Laërt. lib. 6.

Plutarch. in
Lacon.

non